

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
معاونت رفاه اجتماعی
دفتر امور جاتی و توانمندسازی

درخواست برای پیشنهاد طرح نامه (RFP)

**ارزیابی جامع (فرایند و اثر)
برنامه تامین بخشی از سرمایه مورد نیاز راه اندازی شغل توسط
زنان سرپرست خانوار (پرداخت سرمایه کار)**

شهریور ۱۴۰۱

مقدمه

ارزیابی اثربخشی سیاست‌های اجرایی بخش جدایی‌ناپذیر و ضروری سیاست‌گذاری هوشمند و کارآمد است که به نهادهای سیاستگذار کمک می‌کند ضمن بهبود و کاهش ناکارآمدی در فرایند اجرای طرح‌های مورد ارزیابی، در طراحی و عملیاتی کردن طرح‌های آتی نیز با لحاظ تجارب حاصل از ارزیابی طرح‌های پیشین و پالایش نقاط ضعف و کاستی‌ها، سیاست‌گذاری کارآمدتری را انجام دهد.

دفتر امور حمایتی و توانمندسازی معاونت رفاه اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در راستای وظایف محوله مشتمل بر «تحلیل، ارزیابی و پایش مستمر وضعیت سیاست‌های جبرانی کشور» و «پایش و اندازه‌گیری خدمت‌گیرندگان حوزه حمایت و توانبخشی و ممیزی فعالیت‌ها، پایش و اندازه‌گیری فرایندها و خدمات نهایی» اقدام به ارزیابی سیاست‌ها و طرح‌های اجرایی مرتبط با حوزه فعالیت حمایتی و توانمندسازی می‌نماید.

در این راستا «پیشنهاد طرح‌نامه» پیش رو برای «برنامه تامین بخشی از سرمایه مورد نیاز راه‌اندازی شغل توسط زنان سرپرست خانوار (پرداخت سرمایه کار)» تهیه شده و در اختیار علاقمندان به همکاری قرار می‌گیرد.

طرح مسئله

با وجود منابع مختلف جهت اشتغال، متأسفانه در حدود ۲۰٪ از خانواده‌های نیازمند و زنان سرپرست خانوار تحت پوشش سازمان بهزیستی کشور که در روستاها و مناطق دورافتاده (توسعه نیافته) زندگی می‌کنند، به دلیل نبود «کارفرما»ی مناسب و عدم امکان تشکیل گروه‌های همیار و خودیار، شرکت‌های تعاونی و همچنین نداشتن ضامن برای دریافت تسهیلات خوداشتغالی، امکان بازتوانی آنان مقدور نبود و متأسفانه سالیان سال تحت پوشش این سازمان باقی مانده‌اند.

لذا جهت رفع مشکل خانواده‌های موصوف و به منظور زمینه‌سازی توانمندسازی از قبیل تهیه وسایل و ابزار اشتغال، آموزش کسب و کار، فنی و حرفه‌ای و ... آنان کمک‌های بلاعوض به خانواده‌های موصوف با هدف راه‌اندازی شغلی پرداخت می‌شود.

تخصیص اعتبار ویژه این طرح از سال ۱۳۹۲ شروع شده و تا سال ۱۴۰۰ مستمرا ادامه یافته است.

معرفی برنامه تامین بخشی از سرمایه مورد نیاز راه اندازی شغل توسط زنان سرپرست خانوار (پرداخت سرمایه کار)

هدف کلی طرح: توانمندسازی اقتصادی خانواده‌های تحت پوشش سازمان بهزیستی کشور

اهداف جزئی طرح:

- فراهم آوردن زمینه بازتوانی پایین ترین اقشار جامعه به خصوص در روستاها و مناطق محروم
- کمک به شروع کسب و کار
- کمک به توسعه کسب و کار

فرآیند اجرا:

- ۱- گذراندن دوره های آماده سازی شغلی تأیید کمیته تخصصی دفاتر حوزه اجتماعی
- ۲- تأیید توسط کمیته دفاتر حوزه اجتماعی مبنی بر امکان دریافت تسهیلات بانکی، عضویت در گروه های همیار و خودیار، تشکیل تعاونی برای مددجو در حال حاضر امکان پذیر نمی باشد.
- ۳- پرداخت سرمایه کار
- ۴- پیگیری و نظارت
- ۵- توسعه اشتغال و توانمندسازی

جامعه هدف: جامعه هدف دفتر توانمندسازی خانواده و زنان سازمان بهزیستی کشور

اهداف طرح

هدف اصلی:

با توجه به طرح مسئله ارائه شده هدف این طرح، ارزیابی جامع (فرایند و اثر) برنامه تامین بخشی از سرمایه مورد نیاز راه اندازی شغل توسط زنان سرپرست خانوار (پرداخت سرمایه کار) است.

اهداف جانبی:

- ارزیابی فرایند اجرای برنامه تامین بخشی از سرمایه مورد نیاز راه اندازی شغل توسط زنان سرپرست خانوار (پرداخت سرمایه کار)
- ارزیابی درون دادهای برنامه از نقطه نظر کفایت کمی و کیفی
- ارزیابی میزان تناسب درون دادهای این برنامه (بودجه، نیروی انسانی و ...) با اهداف برنامه
- ارزیابی اثرات مثبت و منفی (خواسته و ناخواسته) اجرای طرح بر ذینفعان برنامه
- شناسایی موانع و مشکلات اجرای برنامه
- شناسایی نحوه ارائه خدمات به جامعه هدف
- شناسایی میزان و نحوه استفاده جامعه هدف از خدمات
- شناسایی هرگونه اختلاف در ارائه خدمات و اجرای برنامه در مناطق مختلف کشور
- بررسی نحوه سازماندهی برنامه و نحوه تعامل دستگاههای ذیربط در خصوص برنامه
- ارزیابی میزان انعکاس نیازها، خواستهها و انتظارات ذینفعان در تدوین برنامه
- بررسی تاثیرات و نتایج برنامه و میزان تحقق اهداف
- بررسی تجربههای مشارکت کنندگان در برنامه
- ارزیابی میزان توانمندسازی گروه هدف و خروج از چرخه حمایتی با اجرای برنامه
- بازبینی برنامه و ارائه راهکارها جهت رفع مشکلات اجرایی برنامه، افزایش اثربخشی برنامه، اصلاح فرایندهای موجود و کاهش پیامدهای جانبی منفی آن

محدوده مکانی و محدوده زمانی

- محدوده مکانی: استانهای مشمول اجرای برنامه در محدوده زمانی طرح
- محدوده زمانی: اجرای برنامه در حدفاصل ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰

خدمات مورد انتظار در طرح

- (۱) طرح‌ریزی استراتژی انجام پروژه مطابق نیاز کارفرما
- (۲) طراحی روش انجام پروژه (ترکیبی از روش‌های کمی و کیفی حسب توافق)
- (۳) گردآوری داده‌های کمی و کیفی (اعم از داده‌های کمی و کیفی حاصل از تکمیل پرسشنامه، انجام مصاحبه و داده‌های ثانوی شامل گزارش‌ها و اخبار رسمی موجود)
- (۴) تجزیه و تحلیل داده‌های کمی و کیفی گردآوری شده
- (۵) تهیه و ارائه گزارش جامع و خلاصه مدیریتی ارزیابی به همراه کلیه مستندات و پیوست‌های داده‌ای
- (۶) سایر مشاوره‌های مرتبط با انجام پروژه
- (۷) ارائه گزارشات منظم دو هفته یکبار در خصوص نحوه پیشبرد پروژه
- (۸) ارائه گزارش مکتوب گزارش طرح به صورت ماهیانه

خروجی‌های مورد انتظار

۱- تدوین و ارائه گزارش جامع ارزیابی

سرفصل‌های مورد انتظار در گزارش جامع ارزیابی به شرح زیر است:

- مروری بر پیشینه و محتوای برنامه مورد ارزیابی
- اهداف و پرسش‌های ارزیابی
- روش مورد استفاده در انجام ارزیابی
- جامعه آماری، جامعه نمونه، ابزارهای گردآوری و تحلیل داده‌ها
- خلاصه توصیفی یافته‌ها (نوع و کمیت داده‌های گردآوری شده، برای مثال تعداد و نوع مصاحبه‌ها، نوع داده‌های آماری یا احصاء شده و منابع آن‌ها و غیره)
- تجزیه و تحلیل یافته‌ها بر مبنای ترکیب داده‌های کمی و کیفی
- جمع‌بندی ارزیابی فرایند و اثر بر مبنای اهداف ارزیابی و بیان کمی میزان تحقق اهداف برنامه در اجرا و اثربخشی
- راهکارها و پیشنهادهای بهبودی سیاستی
- پیوست‌ها شامل داده‌ها، متن مصاحبه‌ها و اسناد تحلیل شده و غیره

۲- تدوین و ارائه گزارش خلاصه سیاستی حاصل از ارزیابی

- توضیحی کوتاه در مورد فرایند برنامه (یک پاراگراف)
- اهداف ارزیابی و محورهای تمرکز آن (یک پاراگراف)
- روش ارزیابی، شیوه گردآوری داده و مدت تحلیل یافته‌ها (یک پاراگراف)
- نوع و کمیت داده‌های گردآوری شده، تعداد و نوع مصاحبه‌ها (دو پاراگراف یا یک جدول)
- خلاصه یافته‌ها و مشکلات ارزیابی شده و نقاط قوت و ضعف فرایند (ترجیحا اینفوگرافیک)
- جمع‌بندی کلی ارزیابی فرایند و اثر برنامه (ترجیحا اینفوگرافیک)
- پیشنهادهای بهبود اجرا و اثربخشی برنامه (ترجیحا اینفوگرافیک)

امکانات ارائه شده از طرف کارفرما برای اجرای طرح

در این پروژه کارفرما تمام اطلاعات در دسترس خود شامل مستندات پیش و پس از اجرای برنامه در محدوده زمانی، چارچوب آماری متقاضیان و مشمولان طرح، فهرست و اطلاعات تماس کارشناسان سازمان بهزیستی فعال در اجرای برنامه در استان‌ها و سایر اطلاعات و مستندات در دسترس مرتبط با برنامه را در اختیار مجری قرار می‌دهد. مجری در صورت نیاز موظف به گردآوری سایر مدارک، مستندات و داده‌های اولیه و ثانوی مورد نیاز خود است.

موارد قابل ملاحظه در ارائه پروپوزال

پروپوزال ارسالی علاوه بر بخش‌های متداول باید دارای بخش‌های ذیل باشد:

- خلاصه سوابق پژوهشی مدیر پروژه
- بودجه مالی و زمانی مورد نیاز
- محدودیت‌های احتمالی در مسیر اجرای طرح
- روش‌شناسی اجرای طرح برای دستیابی به انتظارات مورد توافق